

פרוטוקול מס' 77

מישיבת ועדת הכלכלה
יום רביעי, י"ט באדר א' התשנ"ז (26 בפברואר 1997), שעה 9:00

<u>נכחו</u>	<u>חברי הוועדה:</u>	
	אלי גולדשמידט	
	ניסים דהן	
	עבד-אלמאלכ דהאמשה	
	יצחק וקנין	
	שלום שמחון	
	תמר גוז'נסקי	
	שאול עמור	
		<u>מוזמנים:</u>
	שר העבודה והרווחה אלי ישי	
	יגאל בן שלמה - מנכ"ל משרד העבודה והרווחה	
	יהודה פוקס - משרד העבודה והרווחה מנהל מחוז חיפה	
	והצפון	
	אמיר לוי - משרד האוצר	
	אדר סגל - משרד האוצר	
	דוד ליטבק - מנכ"ל משרד התיירות	
	משה ריגל - סמנכ"ל משרד התיירות	
	אורלי דורון - משרד התיירות	
	רפי לב ארי - משרד ראש הממשלה	
	יאיר מעיין - משרד ראש הממשלה	
	דוד ברוך - מרכז ההשקעות	
	יצחק גרוסמן - מנהל אגף הכספים ומינהל רשות הגנים	
	חזקיה ישראל - התאחדות התעשיינים	
	שלמה בן לולו - ראש מועצת בית שאן	
	ג'קי לוי - מ"מ ראש מועצת בית שאן	
	יצחק ויצמן - סגן ראש המועצה בית שאן	
	שמשון ברזני - מועצת בית שאן	
	פיני קבלו - מזכיר מועצת פועלי בית שאן	
	מיכאל גולדשמידט - מנכ"ל כבלים	
	יאיר מושל - סמנכ"ל כספים בכבלים	
	מיכה גוטשטדט - מנכ"ל מנועי בית שאן	
	מאיר שריב - עוזר מנכ"ל ראדא הרצליה	
	חנן מוקד - סגן ראש מנ"ר משרד הבטחון	
	ורדה אטיאס - יו"ר נעמ"ת בית שאן	
	סימה אוחיון - יו"ר ועד עובדי מנועי בית שאן	
	שאול מלכה - יו"ר ועד העובדים בכיתן בית שאן	
	סעדיה בן חמו - יו"ר ועד העובדים במפעל מילק מן.	
	אמנון ערוסי - יו"ר ועד כבלים בית שאן	

מ"מ מנהלת הוועדה: ורד עצמון

אושרה עמידה

קצרנית:

מצבה של בית שאן

סדר-היום:

1878

מצבה של בית שאן

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני מתכבד לפתוח את ישיבת ועדת הכלכלה.

מטרת הישיבה היא למקד את הנושאים שצריך לטפל בהם על מנת לחלץ את בית שאן, בעיקר מהמשבר התעסוקתי שפוקד אותה זה זמן רב. לוועדת כלכלה היה חלק בתהליך המאוד כואב של מפעל "כיתן" לפני מספר חודשים. דרך ההיכרות עם התהליך הזה היא גם למדה שחלק מהמחלות ממנה סובלת בית שאן בתחום התעסוקה הן מחלות כרוניות הדורשות טיפול הרבה יותר עמוק מאשר טיפול במשבר קונקרטי. זו עיירה שאין סיבה שום בעולם שלא תחלץ מהמשבר שתוקפים אותה חדשות לבקרים במשך כל כך הרבה שנים.

אני ביקשתי שבישיבה הזו ישתתפו מרבית הגורמים הממשלתיים הרלוונטיים ובראש ובראשונה שר העבודה והרווחה מר אלי ישי שאני מקדם אותו בברכה. כמו כן, יש לנו נציגים ממשד הבטחון על רקע הבעייתיות של מפעל מנועי בית שאן והרכישות של משרד בטחון. בזמנו גם בכיתן היתה בעיה דומה בהקשר של רכישות ממשד הבטחון. אנחנו גם ביקשנו לשמוע מה קורה בנושא הארכיאולוגי ונציג הרשות הגנים הלאומי נמצא כאן. כמובן שנשמע גם את פרנסי העיר בראשם ראש העיר ומזכיר מועצת הפועלים.

אני מציע שתחילה נשמע את מר שלמה בן לולו ואת פיני קבלו ולאחר מכן השר יציג את הדברים מבחינת הטיפול שנעשה עד כה. לאחר מכן נשמע מה חושבים הגורמים השונים שנמצאים כאן על מנת לפתור את הבעיה של בית שאן.

מר בן-לולו בבקשה.

שלמה בן-לולו:

בוקר טוב לכולם.

האמת היא שאני לא יודע בדיוק היכן להתחיל והיכן לסיים. זה השנה ה-14 שאני מכהן כראש מועצה והשתתפתי בהרבה ישיבות של ועדות הכנסת. אני מכבד מאוד את ועדות הכנסת ואת נכונותן לקבל אותנו תמיד ולשמוע אותנו. יחד עם זאת, אני חייב לומר שלהוציא פתרונות שהם בשוליים לא יכולנו מעולם לקבל פתרונות אחרים מהוועדות האלו. יתכן והסיבה נעוצה בכך שאין בכוחן לעשות הרבה לקידומם של הנושאים האלה.

צריך להבין שהבעיה של בית שאן היא בעייתן של 60 ערים בארץ ואנחנו די במקרה נמצאים עכשיו פה בוועדה הזו. אנחנו נמצאים פה במקרה משום שהטלויזיה החליטה להקדיש סרט על בית שאן, אבל לפנינו נמצאות עוד עשרים ערים שעולות עלינו באחוזי האבטלה. יום לאחר שידור הכתבה בטלויזיה הופיעה רשימה של עשר הערים הקיצוניות ואנחנו לא נמנים בתוכה. אנחנו עלולים להימצא בה משום שאני יודע שבעיית התעסוקה שלנו היא בעיה קשה ואני אינני רואה לה פתרון בצורה שבה הממשלה ובצורה שבה כל ממשלות ישראל הנהיגו מדיניות כלכלית כלפי ערי הפיתוח. אני צופה לעשור הבא ואני לא רואה פתרונות.

מהי הבעיה שלנו? ישנו הפתגם שאומר: "דור בא ודור הולך והארץ לעולם עומדת". מפעל בא ומפעל הולך ובית שאן לעולם עומדת. הבעיות הן בתחום עידוד ההשקעות. צריך לחפש פתרון פשוט שמבטיח מצב שבו מפעלים נוהרים לערים שלנו. הפתרון הזה לא קיים והמצב אף נהיה יותר גרוע בעקבות הקטנת אחוז ההשתתפות בחוק עידוד השקעות הון. המצב הורע. אנחנו עושים מאמץ בשורה של תחומים והקמת מפעל זהו תהליך שבו "הנשמה יוצאת". זהו תהליך שלוקח הרבה שנים. מה שאין כן, סגירת מפעל נעשית מהר מאוד. למשל, רק באותו בוקר בו נסגר מפעל "כיתן" נודע לי

לראשונה שהוא הולך להיסגר באותו יום. צריך גם להבין שלמפעלים יש את הקשיים שלהם. האם אני יכול לבוא ולהגיד לתעשיינים לפתוח בכוח את המפעלים? על כן זה ודאי גם קשור למדיניות הלאומית הכללית.

אם כן, אנחנו עושים באמת מאמצים גדולים והמאמץ בתעשייה הוא מאמץ שנמשך שנים רבות ועד היום הוא לא הניב פירות. אני עכשיו מדבר על החלק הבעייתי של המפעלים, אבל יש לנו מפעלים יפים מאוד בבית שאן אשר פועלים בצורה יפה ואנחנו מאוד גאים בהם. בכלל, יש לנו סיבות טובות מאוד להיות גאים בהרבה דברים שקורים בערים שלנו. בית שאן זכתה בשורה של פרסים יוקרתיים בתחומי הסביבה, היופי והתכנון. בתחרות של המועצה לארץ ישראל יפה זכינו בפרס הראשון מבחינת יופי של עיר. גם מערכת החינוך שלנו קיבלה שני פרסים ושני בתי ספר שלנו נמצאים בין המצטיינים בארץ בשנים האחרונות.

אני רוצה לחזור לבעית התעסוקה. בעית התעסוקה מלווה אותנו שנים רבות. היא לא מסתיימת. היא נמשכת והיא כואבת. היא משפילה את כבודו של האדם. אני אתמול ביקרתי בבית ספר "עמל" וראיתי מובטלים בני 50 הלומדים בקורסים ואני שואל מי יקלוט אותם? היכן הם יעבדו? למעשה, נגזר עליהם פסק דין מות מבחינה תעסוקתית, כי איש לא יעסיק אותה. אם כן, הבעיה היא בעיה קשה ואני לא רואה את הפתרון. אני לא רואה את הממשלה מציגה פתרון. לצערי, אני מאוד רוצה להעריך את החוברת היפה שמונחת לפנינו ולומר שזה בסדר ושיש התקדמות, אבל יש פה דברים שאני פשוט המום ולא יודע מהיכן הם צצו. הדברים ממש לא מתרחשים וזה רחוק מהמציאות. למשל, אני קורא פה על נושא האיצטדיון. אני מתחנן שנים בנושא הזה ועוד לא הצלחנו לקדם אותו. אני יודע שנעשים דברים. משרד העבודה עושה כמיטב יכולתו במסגרת סמכויותיו, כל משרד משתדל עד כמה שהוא יכול, אבל זה לא מספיק ואני לא רואה דרך זה את הפתרון בשנים הקרובות. אנחנו רחוקים מאוד כרחוק מזרח ממערב מהמצב בו מפעלים יבואו מתוך רצון לערים שלנו ויביאו את מירב התעסוקות האפשריות ובמגוון גדול וישלמו שכר סביר.

בשנים האחרונות עשינו מאמצים רבים סביב נושא התיירות, אבל פתאום בשנה האחרונה אני רואה נגיסה גדולה מאוד במפעל החפירות. כתוצאה מכך המפעל הצטמק ונהיה קטן והוא גם לא יקדם את העתיד התיירותי שהאמנו בו. החלום התיירותי שחלמתי עליו ואשר השקענו בו מאמצים קורס לנגד עיניי ואני מאוד לא מרוצה. קיצצו בתקציבים שלנו לכדי שליש מההיקף הריאלי. זה 20 מיליון שקל במחירי 93 ועכשיו אנחנו מדברים על 10 מיליון שקל.

אני ודאי לא איש בשורות. אני מקווה שפה תהיה איזשהי בשורה. לא נוח לי לומר, אבל אני לא רואה כיצד הוועדה יכולה להביא לידי כך שתהיה איזשהי בשורה. פה צריך מהלך יותר מעמיק הקשור לחקיקה אחרת וטיפול יותר רציני מצד הממשלה.

תודה רבה.

פיני קבלו:

אני רוצה להודות ליושב ראש הוועדה.

לבית שאן באו הרבה מבקרים והובטחו הרבה הבטחות, אבל משרד העבודה הוא היחיד שעמד מאחורי הדברים והלך להכשרה מקצועית ולקורסים בהליך הכי מהיר והכי זריז וכך צריכה לנהוג הממשלה. לדעתי, טוב עשתה ועדת הכלכלה בכך שזימנה לפה גם את התעשיינים. אנחנו כל הזמן עומדים מול התעשיינים האלה עם צמיגים בוערים וזועקים "לחם-עבודה" ומגדפים, אבל יתכן ואף פעם לא האזינו להם ולא שמעו על הקשיים שיש להם בבית שאן ובכל מקום בפריפריה מול מרכז הארץ. אני מכיר את הלבטים שיש להם ואת ההתרוצצויות שלהם על מנת לקיים את המפעל באותו מקום בו הם נמצאים ואני יכול לומר שזה מאוד מאוד קשה. לצערי, היחס הוא מזלזל.

במשרד הבטחון ובשאר הרמות העליונות אין סדרי עדיפויות. סדרי העדיפויות שקיימים הם יבשים, אחידים וכל מי שהוא בעל השפעה שם או חברה שהיא בעלת השפעה יותר גדולה או בעלת שם זוכה יותר.

אני כבר כ-20 שנה מופיע בוועדות. הוועדות משמשות לנו כלי בו אנחנו משמיעים את קולנו. לאחר הוועדות קמו ועדות מנכ"לים וראשי מנכ"לים. אני רוצה לספר לכם שלאחר המשבר ב"כיתן" קמה ועדת מנכ"לים בראשותו של מר ליברמן. הוועדה הזו כונסה בעיצומו של המשבר, כאשר הצמיגים בערו והפועלים עובדים. אני חשבתי שטוב שהוועדה מתכנסת ושנוכל לבוא עם בשורות. ראש העיר ואנוכי התכוננו לקראת ישיבת הוועדה, הכנו חומר, אבל אני חייב לומר לכם שזה היה הדבר הכי מבזה שיכול להיות. ועדת המנכ"לים הזו שקמה לצורך דיון בבית שאן דנה במשך שעתיים בכל הנושאים, ובשלוש הדקות הזכירו את בית שאן בנושא כלשהו. כאשר ביקשתי את רשות הדיבור בוועדה הזו נאמר לי שאין יותר זמן. אני חייב לומר שדובר שם יותר על הצורה בה יצורפו ישובים ביהודה ושומרון למפת עיירות הפיתוח במטרה לתת להם יותר תמיצים. מאז לא שמענו על כינוס הוועדה הזו. החוברת שאני מקבל עכשיו היא ממש יריקה בפנים. זה בושה וחרפה.

רבותי, הבעיות הן בעיות רציניות. מדובר בעיירה שכל התעסוקה שלה קרסה ואין מקום לנסות לטשטש ולהחמיא. תושבי העיר הזו גאים בעיר שבה הם גרים והם רוצים להמשיך ולחיות בו. רמת החינוך בעיר עולה, אבל ככל שרמת החינוך עולה גדלים גם שיעורי העזיבה, משום שהעיר כבר לא מתאימה.

בעיירות הפיתוח רוכזו כל התעשיות שהן עתירות עבודה והן הנפגעות העיקריות מהחשיפה. עיירות הפיתוח לא הוכנו לקראת החשיפה. בישוב שלנו ענף הטקסטיל שהעסיק קרוב ל-2,500 עובדים התחסל באופן מוחלט. אנחנו נכנסנו עכשיו לחשיפה בענף המזון ואני אומר לכם חד-משמעית שענף המזון והחקלאות הוא הגב שעליו נשענת העיר. אתמול בערב שמעתי שפנו לבג"ץ בעקבות כך שרוצים לייבא תפוחי עץ, כאשר יש תפוחי עץ בארץ. כך גם יקרה מחר בעופות, בדגים ובתעשיות אחרות. רבותי, אני בעד חשיפה, אבל עם זאת צריך להכין את המדינה לקראת חשיפה. אי אפשר לעשות חשיפה ולהשאיר את הפריפריה חשופה למפולות האלה. אנחנו פרנסי העיר לא יכולים ולא נוכל להמשיך ולשאת את כל הנטל הזה שבו יש משבר אחר משבר. אני אומר לכם שבעתיד יפקדו אותנו משברים של עוד מפעלים. כל המערכת נמצאת בקריסה ואי אפשר לטשטש זאת.

לכן, צריך לקחת את הטיפול בבית שאן כטיפול נקודתי ולפרט את הפתרונות השונים שיעשו בשנה הקרובה. מפעל שבא לבית שאן צריך לקבל 70% של סיוע לצורך הקמתו ולא 20%. אנחנו הולכים לפתח עכשיו בהשקעה של 40 מיליון דולר פארק צבאיים שאני הייתי בין יוזמיו, ואני שמח על כך, אבל אנחנו הולכים להשקיע 40 מיליון דולר ואיזור התעשייה מתרוקן. מדוע להקים עכשיו משהו חדש, כאשר מה שיש לנו מתרוקן? בוא נמלא קודם כל את מה שיש לנו ואחר כך נעשה את שאר הדברים. משרדי הממשלה צריכים להבין שצריך לקיים את הפריפריה. הם צריכים להבין את התעשיינים שמתדפקים על דלתותיהם ומבקשים עזרה מול החשיפה ומול התחרות. למשל, איש צבא אמר לי שהם קונים במפעלים זולים יותר. היום יותר זול להם לקנות לייבא מנוע מאשר לשפץ אותו בארץ וכך הם עושים. אבל מה שקורה הוא שאנשים בארץ נשארים רעבים. אם הולכים לקראת חשיפה צריך לדעת איך להתמודד עם הבעיות שהיא יוצרת. אנחנו באים בטענות אל התעשיינים אבל הם הקורבן העיקרי והם המפסידים מכך.

הטיפול בבית שאן צריך להיעשות בכמה נושאים: ראשית, חייבת להיות הפחתה בארנונה ובנושא הזה צריך לשבת ולדון מול העירייה. שנית, אני חושב שזה היה משגה גדול שביט שאן לא קלטה עלייה. למעשה, היא קלטה רק מעט מאוד. לדעתי, אם משרדי הממשלה יזרימו עוד עשרת אלפים עולים חדשים לעיר ואם תהיה בנייה מסיבית זה יפתור את הבעיה ויוציא את הישוב מהמצוקה הכוללת. זה קרה בהרבה מקומות ואין שום סיבה שזה לא יקרה בבית שאן. לא צריך להיבהל מזה. ניתן להתמודד עם זה. קליטת העליה נתנה צמיחה משמעותית לישובים בהם היתה קליטת עלייה גדולה.

אני רוצה להתייחס לנושא החפירות. היו לנו 250 חופרים ונשארנו עם 80 חופרים. קראתי את הראיון של ראש המוצעה בו הוא מדבר על כך שהעמיד של בית שאן הוא בעיקר בתחום התיירות. אני חייב לומר שאם רוצים לבסס את העיר על תיירות אז אי אפשר להוריד את מספר החופרים. אני לא חושב שזו עבודה יזומה, אני חושב שזה פרויקט לאומי. באתר הזה מדינת ישראל תכניס כסף להרבה דורות ולכן צריך לראות זאת כפרויקט לאומי. אני חייב לומר שבעניין הזה הלכו איתנו בצורה הכי אגרסיבית. אף אחד לא האמין שצעירים בעיר בית שאן יעבדו בחפירה. הם מוכנים לעבוד בחפירות במקום לקבל דמי אבטלה. מה קורה עכשיו עם אותם חופרים שהלכו הביתה? אותם חופרים פתו על ידי האוצר לקבל 200% פיצויים. הם במשך חצי שנה ירשמו לקבלת דמי אבטלה ולאחר חמישה חודשים הם ילמדו בקורס שלאחריו יש להם עוד חצי שנה של דמי אבטלה. אותו כסף שהמדינה היתה צריכה להשקיע בחפירה הארכיאולוגית במטרה לפתח את התיירות, ניתן כעת לאותם חופרים שפוטרו בלי לעבוד. למעשה, הם גם עושים הסבה מקצועית כאשר אנחנו יודעים שהיא בלי עתיד מקצועי. מדוע הממשלה קיצצה בחפירות? מדוע להוריד לאנשים את המוטיבציה לעבוד? למה לגרום לכך שהאנשים האלה יהיו עכשיו מתוסכלים? חייבת לבוא בתחום הזה הגדלה תקציבית מיידית. אני לא יודע אם ניתן לעשות זאת בתקציב הזה, אבל יתכן שניתן לעשות זאת במקום לתת דמי אבטלה. אפשר למצוא דרכים בהם ימצא הכסף לחפירות ולחופרים.

נושא התעשיינים, התעשיינים נכנסים להתמודדות במכרזים ויש להם קושי רב. אם כבר הולכים לתת עדיפות למפעל בעבודה מסוימת או לתת מענקים, משרד התעשייה והמסחר צריך לעקוב אם הדברים מתבצעים הלכה למעשה ואם העבודות שהתקבלו נשארות בבית שאן. אני גיליתי שמפעל "רבינטקס" מקבל עבודה בהיקף המגיע לכ-20 מיליון שקלים, כאשר מכונת הגזירה נמצאת בבית שאן ורוב העבודה מתבצעת מחוץ לבית שאן. כששאלתי את התעשיין מדוע הוא מוציא את העבודה החוצה למרות שהיא שייכת לבית שאן? הוא ענה שהוא לא יכול להתמודד עם העלויות הכרוכות בתשלומים לעובדים בארץ ושיותר זול לקחת תופרת מלבנון או מעזה. צריך לבדוק את הנושא הזה משום שיש לו השלכה על אנשי המקום.

אני מקווה שנצא מכאן עם איזשהן המלצות. יש ועדת שרים וועדת מנכ"לים לטיפול בבית שאן. אני בדקתי את נתוני אבטלה ומצאתי שבאחוזי האבטלה כוללים את כל הישובים מסביב, הקיבוצים והמושבים, ולכן האחוז הפוחת. נאמר לי שזה גם נכון. המספרים נעים בין 1,000 ל-1,200 מובטלים וזה בדוק.

שלמה בן-לולו:

יש 670 דורשי עבודה.

פיני קבלו:

לא נכון.

שלמה בן-לולו:

אנחנו נמצאים בבעיה קשה ומחפשים לה פתרון. לא צריך להוסיף עליה. יש לי את כל הנתונים. נתונים הכוללים את האיזור ונתונים הכוללים את הישוב בלבד. הנתונים האזוריים הם חצי מהנתונים הישוביים.

יאיר מעיין:

אני רוצה להצטרף לדבריו של פיני קבלו על כך שמצבה הקשה של בית שאן נובע מחוסר היציבות של המפעלים. יחסית לשאר הארץ היא לא במוקדי האבטלה של מעל 10%. אחוז האבטלה היחסי שהוא 7.5% הוא לא גדול כל כך, אבל הבעיה הקשה נעוצה בחוסר יציבות שבו מפעלים נסגרו. לכן הוקם המטה המיוחד ולכן בפועל זוכה היום בית שאן ליותר מטיפול נקודתי, לטיפול אישי. פעמיים-שלוש פעמים בשבוע לפחות אנחנו

מטפלים בבית שאן. יש פה כמה דוגמאות לשתי ישיבות מרכזיות שהתקיימו במשרד ראש הממשלה כאשר האחרונה התקיימה בשבוע שעבר מבלי כל קשר לישיבת הוועדה היום. משום מה לא הוזמנו לכאן. נודע לנו על קיום ישיבת הוועדה היום והגענו.

אנחנו מתעסקים בנושא אבטלה ותעסוקה. מטרת הישיבה שהתקיימה ביום חמישי האחרון היתה לתאם בין העובדים שנפלטים מהתעסוקה ומהמפעלים שנסגרים לבין המפעלים שאמורים להיות מוקמים בבית שאן בשנה-שנתיים הקרובות.

היו"ר אלי גולדשמידט:

מר מעיין, אני חושב שחלק מהמטרה של הדיון הזה הוא בכך שאתם תשמעו את הדברים שנאמרים פה ואחר כך תתייחסו.

אני רוצה לשמוע עכשיו את מיקי גולדשמידט, נציג התעשיינים.

מיכאל גולדשמידט:

מפעלים כבלים בית שאן הוקם לפני כעשרים שנה. הוא מעסיק בסביבות 170 עובדים שהם כולם מפרנסים. זאת אומרת, אין אצלנו קרובי משפחה, כך שכל אחד מתפרנס מזה. המחזור של המפעל שלנו הוא בסביבות 50 מיליון דולר כאשר בערך 20 מיליון דולר מתוכם מיועדים ליצוא. השאר נמצא בשוק המקומי ובראש וראשונה ב"בזק".

מדינת ישראל קבעה מדיניות של שוק פתוח. בכל העולם מדברים על שוק פתוח, אבל ההבדל הגדול ביננו לבין כל העולם הוא בכך שכל העולם מדבר ואנחנו עושים. מדינת ישראל היא בין הבודדים אשר פותחת השוק שלה דה פקטו לתחרות או ליבוא של מוצרים. היא אפילו יצרה את חוק חובת המכרזים שמחייב לרכוש לפי המחיר הנמוך ביותר. שום מדינה בעולם לא עשתה כמעט אותו דבר. השווקים שלהם חסומים בפנינו לתחרות. הווה אומר, אנחנו לא מסוגלים למכור במדינות האלה שמורשות למכור במדינות ישראל.

ניסים דהן:

האם לדוגמא, מכון התקנים הצרפתי מתערב לך ברמה של הכבל?

מיכאל גולדשמידט:

מכון התקנים בצרפת מתערב. משרד החשמל ומשרד התקשורת לא מוכנים לשתף אותי במכרז השנתי או הדו-שנתי עושה. גם המשרדים הגרמנים, השווייצרים, האוסטרים, היפנים והקוריאנים לא מוכנים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

האם אתה רוצה לומר לי שבשום מדינה אירופית לא מאפשרים לך היום להשתתף במכרז?

מיכאל גולדשמידט:

לא.

היו"ר אלי גולדשמידט:

וארצות הברית?

מיכאל גולדשמידט:

בארצות הברית כל התקנים הם שונים. תיאורטית אני יכול להשתתף שם, אבל הויה דולורוזה והמרחק האדיר אליו אני צריך לשלוח את הסחורה יוצר סיטואציה שהיא לא כלכלית.

היו"ר אלי גולדשמידט:

האם באירופה אתה נחסם בגלל סיבות של תקינה או שיש גם סיבות אחרות?

מיכאל גולדשמידט:

לרוב בגלל סיבות אחרות, אבל גם תקינה. עם התקינה אני מסוגל כמעט לחלוטין להתמודד, אלא אם כן אומרים לי שצריך לי שצריך לבדוק כבל בתנאי סביבה אמיתיים, בחוץ, במשך שנתיים.

שר העבודה והרווחה אלי ישי:

אלו עוד סיבות יש חוץ מהתקינה?

מיכאל גולדשמידט:

סיבות של הגנה על תוצרת הארץ שלהם.

דוד ליטבק:

יש ארבעה סקטורים שמעוגנים בהסכם שלגביהם האירופים אמרו שהם לא למשא ולמתן. לסקטור של אנרגיה ותקשורת הוא לא יכול להיכנס.

מיכאל גולדשמידט:

ביקרתי בקוריאה וביפן ודיברתי עם חברות ענק המעוניינות למכור בארץ. אותן חברות ביקשו ממני לעזור להם למכור בארץ, חלק מהן גם מוכרות. אני אמרתי שאני מוכן לעשות זאת בשמחה, אלא שביקשתי שבמוצרים אחרים שהם לא רוצים למכור פה, הם יתנו לי את האפשרות למכור בארצות שלהם. הם ממש צחקו כשהם שמעו את הבקשה שלי למכור קווי תקשורת שם.

אף פעם לא באתי וביקשתי סובסידיות. אני חושב שאנחנו חברה שמסוגלת להתחרות. אנחנו רק מבקשים שיאפשרו לנו תחרות הוגנת.

היו"ר אלי גולדשמידט:

האם אתה יכול לתת לי דוגמא קונקרטית על חברת בזק או על חברת חשמל שרכשו מחברה זרה כאשר אתה עמדת במכרז מול חברה אחרת?

מיכאל גולדשמידט:

יש אין סוף דוגמאות. אנחנו יכולים להביא דוגמאות בכתב. בזק קנתה ב-30-40% מתחת למחיר שלנו כבלי נחושת מספרד, כאשר זהו מוצר שמייצרים אותו בבית שאן. יש לדעת שחוק חובת המכרזים חייב אותם מפני שהמחיר שלהם היה ב-30% יותר זול.

היו"ר אלי גולדשמידט:

בחוק חובת המכרזים יש ועדת חריגים והתיחסות למקרים חריגים. האם יש מישהו מהממשלה שמכיר את הנושא הזה?

דוד ליטבק:

חוק חובת המכרזים הוא בבחינת הניתוח יצליח, החולה ימות. זה כמו החוק למניעת היצף. התעשייה לא מסוגלת בכלל להתקרב. בתחום התקשורת אתה חסום בשוק המשותף. אנחנו פתחנו את הסקטור הזה לתחרות כאשר הם קבעו ארבעה סקטורים סגורים שהם: אנרגיה, תקשורת, תחבורה ונדמה לי שזה גם מים. איזה קוריאני הגיש בג"ץ נגד המדינה שלו? אצלנו חוגגים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

מכיוון שאנחנו לא מקיימים היום דיון על התעשייה, אם כי זה משליך, אני מבקש משאר הדוברים להתייחס לבית שאן.

מיכאל גולדשמידט:

אתמול בערב שמעתי הרצאה של דוד ברודט בחיפה. הוא צייר את התעשייה ואת הכלכלה בישראל בתור "בוננזה" לא רגילה כאשר הוא הישווה אותה למה שהיה בקום המדינה. בסוף סיפרתי לו את הסיפור הזה ואז הוא אמר לי: תשמע, מה שאתה רוצה זה בעצם סובסידיות ואנחנו לא רוצים לתת לך סובסידיות. אני אמרתי לו שאני לא רוצה סובסידיות אלא תחרות. הוא ענה לי שתחרות זה סובסידיות. הוא גם אמר לי שמדינת ישראל מאוד נהינת בשנים האחרונות מהעובדה שחשפנו את השוק והמחירים נמוכים. אותו דבר היה בטקסטיל, אמנם אין טקסטיל אבל אנחנו הרווחנו מזה. הוא הוסיף ואמר שכנראה שזה מה שיקרה בתעשיית הכבלים ושהם מעדיפים הי-טק. אבל הי-טק אי אפשר לעשות ב-100% בבית שאן, וגם לא בכרמיאל וגם לא בנצרת עילית ולא במעלות. איזו מסקנה אני צריך להסיק? האם חברה ששוויה בשוק כ-200 מיליון דולר צריכה להיסגר? זו חברה שהיתה מצליחה בצורה יוצאת מגדר הרגיל. אנחנו בשנתיים האחרונות ירדנו מעל 40% בריווחיות. אז כמה פעמים אתה יכול לעשות את התרגיל הזה? פעם, פעם וחצי וגמרנו.

היו"ר אלי גולדשמידט:

מיקי, האם אתה רואה סכנה של סגירת המפעל בעתיד אם התהליך ימשך?

מיכאל גולדשמידט:

בהחלט שכן. אנחנו הגענו לרמת ריווחיות כזו שאנחנו לא יכולים לתת לעובדים שלנו את מה שהם היו רוצים לקבל והם קצת לא מבינים את הנושא הזה. אנחנו לא מסוגלים גם לסבול את זה וגם לסבול את הבעיטות. יש לנו מפעל בשנחאי ש-51% מהבעלות היא בעלות ישראלית והוא כבר נכנס למהלך. אני כבר אמרתי למספר חברי כנסת שבליט ברירה אני אשים במקום סחורה בקונטיינרים את המכונות ואעביר אותן לשנחאי. שם אני אעבוד ואייצר בשביל השוק הסיני. זה הרבה יותר פשוט.

שר העבודה והרווחה אלי ישי:

לצערי הרב אני סבור שאף ממשלה מהממשלות הקודמות לא עשתה תוכנית רב שנתית וטיפול מעמיק בנושא התעסוקה וסיוע למפעלים. אף אחד לא עשה תוכנית ברורה לטווח הארוך. אני לא רוצה להגיד שהתעשיינים הם לא בסדר משום שהתעשיינים, בצדק, עושים מה שריווחי וטוב להם. ניקח לדוגמא את מפעל אינטל בקרית-גת. ב-600 מיליון דולר הייתי מחליט היכן יהיה המיקום של המפעל.

יתכן וכדאי להקים את המפעל בבאר שבע כדי שגם בעיתם של דימונה, אופקים ומצפה רמון תיפתר. אנחנו הולכים ומשקיעים מאות מיליוני שקלים במפעל כלשהו כאשר מראש אנחנו יודעים שהוא יחזיק מעמד שנתיים-שלוש ואחר כך הוא יועתק לדימונה. זו לא צורת השקעה. אם מיליוני שקלים הללו היו מושקים בצורה נכונה וברורה לטווח הארוך, היינו פותרים את הבעיה באמת. אני לא רואה שום היגיון בצעדים הללו. לצערי הרב, עשו טיפול של עזרה ראשונה בן נתנו טיפול בכדור אקמול. הרי כבר לפני כמה שנים ידעו מה יקרה עם הטקסטיל, למה מחכים לרגע האחרון? אנחנו כבר יודעים מה קורה עם מפעלי המזון עכשיו ואני שואל מה יקרה בעוד כמה שנים כתוצאה מכך? לכן, הגיע הזמן שהטיפול יהיה יותר מעמיק ולטווח הארוך.

אני מוכרח לומר שאני כשר העבודה והרווחה אעשה את הכל למען המובטלים. קשה לי להסתכל בעיניים של אותם אנשים שעבדו כל חייהם במפעל ופתאום הוא נסגר. כיצד אנשים האלה יוכלו להמשיך לחיות ולהתקיים? השלמת השכלה והכשרה מקצועית הם דברים גדולים. רק על ידי השלמת השכלה, חינוך טוב והגברת המוטיבציה הם יצאו ממעגל העוני. ככל שהמדינה תשקיע יותר בתחום העבודה, התעסוקה וההכשרה המקצועית היא תתמודד פחות בנושא הרווחה כי האנשים האלה יגיעו פחות לרווחה. אני יכול לתת השקעה אדירה בהכשרה מקצועית ואני אמשיך לעשות את זה כי כך לא יהיה משבר עמוק והרס משפחות, אבל אי אפשר להמשיך משנה לשנה לעוד הכשרה. קבעו הכשרה להכשרה נוספת ודמי אבטלה לפני קורס ודמי אבטלה לאחר קורס, וכך לא נוכל לפתור את הבעיה.

אני הצעתי לממשלה להקים ועדה, אולי ועדת שרים. אני חושב שצריך לעשות בדיקה יסודית לשנים הבאות, כיצד אנחנו מתפתחים לקראת שנות האלפיים? מה קורה עם ענפי הטקסטיל, המזון וההי-טק? באילו ערים בארץ כדאי להקים מפעלים והיכן לא? אני חושב שזו הדרך היחידה לפתרון הבעיה לשנים הבאות. נכון שזה לא יהיה פתרון מיידי. לא איכפת לי לתת פתרון מיידי לשנה, שנתיים הקרובות, אבל במקביל צריך להיות פתרון לטווח הארוך. משום שאם לא יהיה פתרון לטווח הארוך ראש מועצת בין שאן ומזכיר מועצת הפועלים יבואו לכאן גם בשנה הבאה וגם בעוד עשרים שנה חלילה. בכל אופן, אני אעשה את כל המאמצים הדרושים במשרדי לסייע ולעזור.

צריך לזכור שמשרד העבודה והרווחה לא אחראי ליצירת מקומות עבודה. הוא אחראי לתיווכי עבודה וזאת גם אמרתי בכנסת בשעה שהגישו לי הצעה לסדר בעניין אבטלה. אני לא אחראי ליצירת מקומות עבודה. זוהי אחריותו של משרד התעשייה והמסחר. אני אחראי לנתוני האבטלה. לצערי הרב, עושים בנתוני האבטלה גם שינויים קוסמטיים. אני אשתדל לעשות את הכל למען תושבי בית שאן במסגרת משרדי.

פיני קבלו:

כבוד השר, האם אתה תוכל להשפיע בנושא הכבלים?

שר העבודה והרווחה אלי ישי:

אם יפנו אליי בצורה מסודרת אני מוכן לבדוק זאת.

ניסים דהן:

צריך ליזום פה חוק. לא יתכן שלא תהיה פה הדדיות.

שר העבודה והרווחה אלי ישי:

אני בהחלט מסכים שזה לא יתכן שאנחנו נלך איתם בצורה הוגנת במכרזים ופה אנחנו נסגור מפעלים. לא הגיוני שנסגור מפעלים בארץ ונפתח אותם בחוץ לארץ ושהאבטלה פה תלך ותגדל. או שיהיה סחר חופשי נכון או שאין סחר חופשי. אני אומר גם בצורה ברורה שזה די לגיטימי שהם דואגים לשוב שלהם, אבל גם אנחנו נדאג

לישובים שלנו. יש דרכים לפתרון הבעיה הזאת.

לסיכום אני רוצה לומר שאם המדינה תפצה בכך שאנשים יגורו בעיירות הפיתוח, זה אינטרס לאומי של מדינת ישראל, אז צריך לבוא לקראת אותם מפעלים ולא רק לשנה-שנתיים. זה קשקוש. כי אם אני אפתור אתכם ממיסים לשנה-שנתיים אז אני דוחה את הבעיה בשנתיים. לא יתכן לעודד מפעלים לבוא לאותן עיירות פיתוח ולעזור להם רק לשנה-שנתיים משום שלאחר מכן הוא יסגר ויעבור למקום אחר.

תודה רבה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

תודה רבה.

שלום שמחון:

אדוני היושב ראש, אני לא אתייחס לעניין משום ששר העבודה והרווחה עוזב כרגע את הישיבה. אין טעם שאני אתייחס לעניין משום שנשארים פה רק המשוכנעים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

חבר הכנסת שמחון, זה לא כך. השאלה היא אילו החלטות אנחנו מקבלים ומה אנחנו עושים.

שלום שמחון:

אין לי שום טענות כלפי שר העבודה והרווחה. הוא הכי בסדר בעניין. אבל מכיוון שהוא יושב בממשלה אני רוצה להעביר דרכו מסר. אם הוא לא יושב פה אז אין לי למי להעביר את המסר. האם אני אעביר את המסר לפיני קבלו? זה לא נותן שום דבר.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני רוצה לברך את מפעל מנועי בית שאן וגם את משרד הבטחון. כמו כן, את פיני ואת שלמה ואת כל אלה שהביאו לפתרון המשבר במנועי בית שאן מבחינת רכישות משרד הבטחון.

אנחנו נשמע עכשיו את מנכ"ל מנועי בית שאן.

מיכה גוטשטדט:

אני לא רוצה לדבר על מנועי בית שאן. העניין היה מספיק בכותרות בזמן האחרון. אבל התופעה של מנועי בית שאן היא בדיוק התופעה שיש במפעלים אחרים בבית שאן. זה לא הפעם הראשונה שהסיפור שקרה במנועי בית שאן קורה. זה עוד חוליה בשרשרת של טיפול נקודתי בבעיות מקומיות.

יש לנו בעיות דומות לבעיות שמיכאל גולדשמידט העלה. גם אנחנו מתחרים במכרזים מול משרד הבטחון, כן משלמים מיסים, לא משלמים מיסים, מעדיפים את היבוא. אבל אני לא חושב שזה הנושא העיקרי כי אנחנו שוב ושוב מטפלים בבעיה ואנחנו פותרים אותה לטווח של שנה או לטווח של שנתיים, כמו שאמר השר, ואנחנו לא פותרים את הבעיה העיקרית של בית שאן. אני חושב שאנחנו לא פותרים את הבעיה העיקרית משום שאני לא בטוח שאנחנו יודעים בדיוק מהי הבעיה של בית שאן. אני לא בטוח שזו רק בעיה של תעסוקה בלבד.

אני נמצא בבית שאן 15 שנה ונדמה לי שמספר התושבים מאז ועד היום לא גדל בכלל. יתכן והוא אפילו ירד. הדבר הכי גדול שקרה בבית שאן ב-15 השנים האחרונות הוא שקבוצת הכדורגל עלתה לליגה לאומית ומעבר לזה שום דבר. למה הצעירים שלנו עוזבים לתל-אביב ולמה אנחנו לא מתפתחים מבחינת אוכלוסיה כאשר יש דוגמאות של עיירות פיתוח אחרות שכן מתפתחות?

שלמה בן-לולו:

אתה כל כך לא בקי בנתונים ואתה מדבר לא לעניין. תסלח לי, אבל אתם גם לא "בית שאני". אתה נמצא בתל-אביב, המפעל שלך בבית שאן. תתייחס למפעל הפרטי שלך.

מיכה גוטשטדט:

אני לא הוזמנתי לדבר על מנועי בית שאן. אני מדבר על העיר בית שאן. אני גר אומנם בתל-אביב, אבל אני נמצא בבית שאן. זה מקור התעסוקה שלי וזה המקום שבו אני נותן תעסוקה לאנשים אחרים ואני חי וכואב את העיר. בוא לא נציג את הדברים כל כך יפה.

שלמה בן-לולו:

אף אחד לא מציג יפה. צריך להציג נכון.

מיכה גוטשטדט:

העיירה הזאת לא מתפתחת. אני משווה אותה למקומות אחרים, למשל, לנצרת עילית. במה בית שאן ונצרת עילית שונות כל כך? הן אפילו לא רחוקות כל כך אחת מהשנייה. אנחנו לא מחפשים את הבעיות האמיתיות. אנחנו פותרים פה בעית תעסוקה ושם בעית תעסוקה ועד שלא נגיע לשורש העניין ונמצא את הבעיה האמיתית שלנו, אנחנו לא נפתור את הבעיות. אני לא יודע מה קודם למה? הביצה לתרנגולת או התרנגולת לביצה. האם בבניית מפעלי תעשייה מסובסדים נפתור את הבעיות של בית שאן? אני לא בטוח.

אני חי את המקום ואף אחד לא יבוא ויספר שבית שאן זה סיפור הצלחה. אני לא רואה סיבה מדוע שזה לא יהיה. אם אתם שואלים אותי איך לעשות את זה? אני לא יודע. יכול להיות שצריך להקים ועדת מומחים מקצועית שתבדוק את ההתפתחות של קרית גת ואת ההתפתחות של דימונה בשלבים מסוימים, ושל נצרת, ויש עוד דוגמאות אחרות, ותראה איפה באמת הדברים הבסיסים שעליהם מושתתת התפתחות של עיירת פיתוח. אני בטוח שאפשר לעשות זאת גם במנועי בית שאן. אם נחזור לטפל בבעיה הנקודתית של מנועי בית שאן ושל רבינטקס, של כבלים ושל ראדא, אז אנחנו נמשיך להתקיים, אבל אנחנו לא אוהבים להתקיים בצורה הזו.

היו"ר אלי גולדשמידט:

האויב של הטוב הוא הטוב מאוד. לא כדאי שנתפזר על כל מיני תחומים גם משום שאנחנו ועדת כלכלה ויש עוד ועדות אחרות שמתעסקות בתחומים אחרות.

יש בבית שאן איזשהי הצטברות שהיא אופיינית לבית שאן. אני רואה הצטברות של סוג של מפעלים שהיו בעיירה מאז ומעולם ושהיו בגל הראשון של ההתרסקות כתוצאה ממדיניות החשיפה והפתיחות של הממשלה. יכול להיות שזה מפריד בין ישוב כמו בית שאן לבין ישוב כמו נצרת עילית. אגב, נצרת עילית יותר קרובה למרכזים אורבניים מאשר בית שאן. יותר קל להגיע מנצרת עילית לחיפה ולקריות מאשר מבית שאן. צריך לראות את הדברים בהגינות. אני לא בא ואומר שאין דברים שהיה צריך לעשות בתוך העיר בצורה כזו או אחרת, אבל אני היום רוצה להתמקד בשאלה איך מייצבים את התעשייה של בית שאן? פה יש לי תחושה שהדברים נעשו בצורה לא נכונה בעבר ואת

הפירות הבאזשים שלהם הם אוכלים עד עצם היום הזה. הקמת עיירה בעידן שלנו על בסיס של מפעלי מזון, על בסיס של מפעלים איזוריים חקלאיים ועל בסיס של מפעלי טקסטיל היא שרשרת של מוקשים שמתפוצצת בסוף הדרך.

שלמה בן-לולו:

אני רוצה להתייחס בעיקר לדבריו של מיכה גוטשטדט ולומר שהוא לא מכיר בכלל בית שאן, אבל אני מכיר את מנועי בית שאן. אני הייתי מנהל הייצור של המפעל הזה במשך שנתיים. מאז שעזבתי את המפעל הזה הוא הפך להיות מוסך קטן ועלוב שלא מסוגל לייצר כמו שצריך וזו הסיבה שהוא מתחנן היום בפני משרד הביטחון. למה משרד הבטחון חייב לו? שילך לשוק האזרחי ויעבוד.

היו"ר אלי גולדשמידט:

למה יש לי תחושה שיש פה עניינים אישיים שנכנסים?

סעדיה בן-חמו:

תושבי בית שאן סובלים בגלל הפוליטיקאים.

שלמה בן-לולו:

סובלים בגלל שיש אנשים שלא יודעים לנהל מפעלים. ניהול עלוב של מפעלים מביא למשברים.

סעדיה בן-חמו:

הלוואי שיהיה לי מנהל כזה שיאמר לראש המועצה ולחברי כנסת את האמת.

היו"ר אלי גולדשמידט:

הצטרפו אלינו ראשי ועד עובדים. סימה אוהיון ממנועי בית שאן, את שאול מלכה מכיתן לשעבר אנחנו מכירים. כמו כן, סעדיה בן חמו ממילק מן, אמנון ערוסי מכבלים וורדה אטיאס.

מאיר שריב נציג ראדא, בבקשה.

מאיר שריב:

מפעל ראדא נמצא בבית שאן החל מ-1980. אני אישית מלווה אותו משנת 85. המפעל קצת שונה מיתר המפעלים בבית שאן. הוא מפעל הי-טק אמיתי. הוא עושה מוצרים מאוד מאוד מתוחכמים. המוצרים שלנו טסים במטוסי אף-16. הם נמצאים בצוללות החדשות והם נמצאים בסטילים החדשים. הציוד שלנו בודק את הדברים המורכבים והמסובכים ביותר שצה"ל מפעיל.

עד לפני חמש שנים המפעל הזה היה 100% יצור צבאי והוא נשען וניזון אך ורק ממערכת הביטחון. זה תמיד היה קשה, אבל לפחות קיבלנו את הסיוע והמפעל המשיך והתקדם והגיע לסדר גודל של 150-170 עובדים בשיאו.

היו"ר אלי גולדשמידט:

כמה יש היום?

מאיר שריב:

היום יש 125-130.

כאשר פרץ השלום העולמי וכאשר תקציבי הבטחון בכל העולם הצטמצמו בצורה חזקה מאוד, התחילו בעיות גם בראדא. כמו הרבה מאוד מפעלים בעולם חיפשנו איזשהו מוצא. עבדנו קשה מאוד ועשינו הסבה של קו המוצרים העיקרי שלנו למוצרים אזרחיים. עשינו זאת בהצלחה. היום הציוד שלנו נמצא כבר בחברות: "יונייטד אירליינס", "בריטיש אירווייס", ו"אליסליה" שהן חברות התעופה המובילות בעולם והקו הזה הולך ומתפתח.

יש למפעל שתי בעיות עיקריות שלדעתי ניתנות לפיתרון בהחלטות ממשלתיות. ראשית, עדיין 20-30% מהמוצרים שלנו נשענים על מערכת הבטחון, אבל גם זה הולך ונהיה יותר קשה. תקציבי הבטחון מצטמצמים וזה אומר שהתחרות הולכת ונהיית יותר קשה. אני לא יודע אם מערכת החוקים בהתייחסות לערי הפיתוח שונתה, אבל באופן פרקטי העזרה שאנחנו מקבלים כאיזור פיתוח הולכת וקטנה בגלל כל מיני שיקולים פוליטיים. כל יום נולדים איזורי פיתוח חדשים. פעם זה מפרץ חיפה, פעם זה מעלה אדומים ופעם זה מקום אחר. איזור פיתוח הוא כבר לא המקום הרחוק ממרכז הארץ שצריך תמיכה בשביל להתקיים. אין הרבה דוגמאות כמו בית שאן. רבותי, נצרת עילית זה לא כמו בית שאן ומגדל העמק זה לא בית שאן. אלו מקומות שהזמן להגיע מהם לתל-אביב או לחיפה הוא חצי ולעניין הזה יש משקל דומיננטי. המרחק ממרכז הארץ קובע הרבה מאוד. להביא עובדים מיומנים עם משפחותיהם ולהעסיק עובדים מיומנים קשה יותר ככל שהמקום רחוק יותר. בתחום הזה מוכרחים למצוא דרך יותר חזקה לסייע.

צריך גם לזכור שאנחנו הרבה מאוד מתמודדים עם תעשיות שהן ממשלתיות. המתחרים שלנו הם הרבה פעמים: רפא"ל, תעשייה צבאית ותעשייה אוירית.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אז מה אתה מציע? שנקיים אחר כך דיון על פיטורים בתעשייה האוירית?

מאיר שריב:

בזמנו לפחות היתה התייחסות רצינית מאוד במערכת הבטחון שכל פרויקט ממשלתי צריך להוציא ממנו 10-15% לאיזורי פיתוח. למיטב ידיעתי, החוק הזה לא שונה. על מנת ליישם את החוק הזה צריך לעשות שינוי. אם תבדקו תראו שבפועל עובר מעט מאוד לאיזורי פיתוח והדברים השוליים הם אלה שעוברים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

מה זאת אומרת שחברי הכנסת יבדקו? אתה צריך לבדוק ובמקרה שאתה רואה שה-10% לא עוברים לעיירות פיתוח אתה צריך להקים כל זעקה.

מאיר שריב:

אין לי סמכות להיכנס ולבדוק את החוזים. הוועדה יכולה לבדוק, אני לא.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אם יש לך חשד תבוא אלינו ותגיד.

פיני קבלו:

ב"רבינטקסט" אני גיליתי מצב הפוך מהמצב שמאיר שריב מתאר. כלומר, שהממשלה נתנה והתעשייה לא וגם זאת צריך לבדוק.

מאיר שריב:

גם כשמפעל קיבל עבודה בצורה כזו, הוא לא רוצה להוציא עבודה טובה. הוא מוציא את מה שהוא לא רוצה לעשות או משהו שהוא לא ריווחי וזה משולב. אני אמרתי שנים שלפני שמוציאים את החוזה למפעל X צריך להגיד לו: תביא את קבלן המשנה שלך איתך ונוציא את ההזמנה ביחד. 10% צריכים להיות במעמד הוצאת ההזמנה, לא לרוץ אחר כך אחרי העגלה. זהו דבר שניתן לביצוע.

אני עובר לנקודה השניה שלפי דעתי ניתן לסייע בה. ראדא השקיעה בהסבה לקו האזרחי 30 מיליון דולר בהשקעות פיתוח מכספה. היא לא קיבלה גרוש אחד של תמיכה. היא גם לא מבקשת היום תמיכה. אבל אני קורא בעיתונים שהתעשייה האוירית קיבלה את העיסקה התורכית ומדינת ישראל ערבה לחובות שלה, וכש"כור" היתה בבעיה עשו לה פריסת חובות ואני יכול לתת עוד הרבה מאוד דוגמאות שאתם גם מכירים אותן יותר טוב ממני. אנחנו נמצאים במחנק כלכלי מוחלט. כל אובליגה שלנו משועבד לערבויות. אנחנו לא יכולים לעשות יותר השקעות בפיתוח כי אין לנו תקציבים. הכסף משועבד לטובת ערבויות. 2 מיליון דולר בשנה אנחנו משלמים הוצאות מימון לבנקים. כולנו יודעים שאם אתה גדול מספיק אתה מקבל ערבויות מדינה. אנחנו קטנים וזאת הבעיה שלנו בעניין הזה.

ניסים דהן:

אני רוצה להבין. השקעתם 30 מיליון בפיתוח לשוק האזרחי, למה לא ביקשתם על זה מפעל מאושר?

מאיר שריב:

ההשקעות הן השקעות בפיתוח וחלק מזה קיבלנו כמענקים, אבל מעט מאוד יחסית. חלק כן מאושר, חלק לא מאושר. גם אם אתה מקבל, אתה מקבל 38% שירדו אחר כך. עדיין מכספנו השקענו הון עתק.

היו"ר אלי גולדשמידט:

עדיין במקרה הטוב 62% הוא צריך לשלם.

ניסים דהן:

אני הבנתי ממנו שלא קיבל כלום.

מאיר שריב:

לא זה מה שאמרתי.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אנחנו נשמע כעת את מר ג'קי לוי.

ג'קי לוי:

תחילה אני רוצה לציין שאין מי שדואג יותר ומי שדואג פחות. אנחנו כנציגי הישוב מודאגים וכולנו רוצים שיהיה טוב בעתיד. חשוב לדייק בדברים שלדעתי מפריזים בהם. מי שרוצה לצייר את התמונה כמו שהיא צריך לדייק ולהביא נתונים. עם כל הכבוד למנהלי המפעלים, אני לא חושב שהם יטיבו לנו בנושא האישי של הרשות. אנחנו מוכנים לסייע לכל מפעל ולצאת במאבק משותף עם כל מפעל והוכחנו זאת. יש דברים שהם קשורים בהחלטות ממשלה ובהחלטות של הכנסת. זה לא קשור לרשות אם מפעל

יקבל הטבות או פטור.

חשוב לדעת שמאז המשבר ב"כיתן" נוצרו דברים ואי אפשר להתעלם מכך. מרכז ההשקעות עבד מולנו. אני ניהלתי יום יום שיחות עם דוד ברוך ובקשות זורזו. למשל, "תדיראן". אנשי "תדיראן" לא האמינו שהמבצע הזה יהיה כל כך מהיר וזה יאמר לזכותו של דוד ברוך. הם לקחו את הנושא לידיים ובקצב זמן קצר ביותר המפעל הזה קיבל את האישור. זה נתן לנו עוד 150 מקומות עבודה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

מתי המפעל הזה אמור לקום?

ג'קי לוי:

עוד ארבעה חודשים. הוא נכנס למבנים קיימים.

לא נוכל למנוע סגירת מפעלים שמבחינה כלכלית לא טוב להם. אנחנו נוכל לתת עזרה ראשונה, אבל המפעל צריך לעזור לעצמו. פה יש לציין את מפעל ראדא לטובה על כך שעשה הסבה לשוק האזרחי כשראה שהשוק הצבאי עומד להצטמצם. בשעה שהם הביאו את שרת החוף של הולנד הם ביקשו שאבא שלי יהיה נוכח ואבא שלי בא ונכח. כל הכבוד לראדא, הם עשו את התפנית וזה מוכיח את עצמו.

בלי שום קשר לנושא הזה היתה ישיבה במשרד ראש הממשלה. אנחנו מטרידים את מרכז ההשקעות ואנחנו מריצים יזמים. יש הרבה ערי פיתוח עם המענקים של בית שאן והדבר היחיד שאני יכול להבטיח להם כתושב בית שאן וכאיש ציבור הוא להריץ להם צמוד את המענקים ולקצר להם את התהליכים במשרדי הממשלה. יש לנו בבית שאן עובדים טובים וחרוצים שמוכנים לעבוד. במאבק ב"כיתן" ראינו שכאשר הדבר לא משתלם ל"כיתן" אז שום דבר לא יעזור, לא לממשלה ולא לאף אחד אחר, והם נסגרו.

נפגשתי עם שר התעשייה ועם מנכ"ל המשרד ושמחתי לשמוע שהם בונים תוכנית נקודתית שבת שאן תהיה בתוכה. זה נותן יותר מענקים ויותר תמריצים כספיים נקודתיים למקומות מסוימים. זה גם כן כיוון לדרך בה תיפתר הבעיה. צריך להבין שזמים לא יבואו לבית שאן אם אנחנו לא נרוץ ונביא אותם ואם לא נעשה במקומם את העבודה במשרדי הממשלה. במרכז ההשקעות יש מספר מפעלים שאנחנו מבקשים שהם יזורזו. המפעלים האלה בטווח הקצר יתנו 350 מקומות עבודה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

מר מעיין, אתה שמעת פה את הדברים ואני לא יודע אם הדברים חדשים לך. אני רוצה כמה תשובות לשאלות הבאות: ראשית, מה קורה לגבי החפירות הארכיאולוגיות? למה אתם לא מחזירים את המספר הקודם? שנית, ג'קי הזכיר את עניין הטיפול הנקודתי ואני שואל מה בדיוק הכוונה בטיפול נקודתי ואילו נושאים בטיפול נקודתי אתם קיבלתם על עצמכם להפעיל?

יאיר מעיין:

את נושא החפירות יציג מנכ"ל משרד התיירות, אבל באופן כללי אני רוצה להגיד שהמהלך שנעשה נועד להפוך את האתר לתיירותי ושרוב ההשקעות יכנסו לתקציב התיירות ולא לחפירות.

פיני הזכיר קודם את מפעלי המזון ואת מפעלי הטקסטיל. אילו מפעלים עתירי עבודה ולא מפעלים עתירי ידע. אנחנו רוצים ללכת למגמה שבה תינתן לבית שאן תעסוקה ברמה הרבה יותר גבוהה שתיתן גם הכנסה יותר גבוהה. בישיבה ביום חמישי האחרון הצגנו פתרונות לטווח הארוך, כלומר, לשנתיים, ופתרונות מיידים שהם למחר

בבוקר. כאשר שמעתי שיש בעיה במפעל "מילק מן" הרמתי טלפון למנכ"ל תנובה וביקשתי ממנו לתת תעסוקה לפחות לעוד חצי שנה. הוא אמר לי שהם לא התכוונו לסגור. המפעל עצמו מפסיד כבר למעלה משנה וכולם מבינים שמפעל מפסיד לא יחזיק ובסופו של דבר הוא יסגר. אני ביקשתי ממנו שיתן לנו עוד שנה של נשימה בגלל חוסר היציבות שיש כרגע. בשנה הזו יוקם מפעל "תדיראן" שיקלוט 150 עובדים. אנחנו עומדים לפתוח קורסים להכשרה מקצועית, בתיאום עם "תדיראן", שבהם ילמדו עובדים שפוטרו מ"כיתן" ועובדים מ"מילק מן". הקורסים יהיו על חשבוננו. לאותם עובדים יהיה ברור שבעוד שנה הם יעבדו ב"תדיראן". ישנם עוד שני מפעלים שעומדים לקלוט עובדים בעוד שנה וחצי ואנחנו הולכים לפתוח קורסים לטובת אותם מפעלים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

האם בכל הפעילות שלכם יש איזשהו תקציב?

יאיר מעיין:

בהחלט. אנחנו הגדלנו את התקציב לטובת פרויקט התיירות. אנחנו עכשיו מקדמים את נושא אתר התיירות של בית השאן. במהלך החודשים הקרובים תהיה הנחת אבן פינה לאכסנית נוער. כדי לבנות את אכסנית הנוער יש צורך בחפירות הצלה ומדובר ב-50 עובדים שצריכים לעבוד למעלה מחצי שנה בחפירות לאכסניה. אכסניה היא מקום עם הרבה מאוד תעסוקה. היא תייצר כמות של כמה מאות עובדים. פה נקבנו במספר של 350 עובדים והוא לא סתמי.

היו"ר אלי גולדשמידט:

האם אכסניה נותנת מקום עבודה למאות עובדים?

יאיר מעיין:

אכסנית הנוער היא קומפלקס של מרכז תיירות שלם.

תמר גוז'נסקי:

בקיצור, בשנת אלפיים יהיה טוב.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אם בשנת אלפיים יהיה טוב אז זה טוב. שנת אלפיים היא בסך הכל עוד שנתיים וחצי.

שלמה בן-לולו:

אני מסכים שבשנת אלפיים יהיה טוב.

יאיר מעיין:

ברור לכולם שהמפעלים המפסידים יסגרו בסופו של דבר. זריקת ההנשמה הזאת היא זמנית ולכן בשנה הקרובה אנחנו מנסים למצוא פתרונות לכל אותם עובדים שיפלטו. "תדיראן" מתחיל לקלוט עובדים בקיץ והתפוקה המלאה שלו תהיה בתוך שנה. אותו דבר לגבי הרחבה של מפעלים אחרים. יש עוד מפעלים בקנה.

אתם שואלים איך מרכז ההשקעות דווקא לבית שאן ולא למקומות אחרים? כשבעל מפעל רוצה היום להקים מפעל במעלה אדומים הוא הולך במסלול רגיל של מרכז השקעות ומדובר במסלול יסורים שלוקח שנתיים. אנחנו מריצים עכשיו לבית שאן מסלול שהוא

מיום ליום. תוך חודש גומרים מפעל. מרכז ההשקעות לא מאשר יותר מפעלי מזון.

שאול עמור:

אני לא חבר ועדת הכלכלה והגעתי לפה משום שהבוקר שמעתי שנציגי בית שאן נמצאים היום בוועדה ובהזדמנות זו אני רוצה להעיר כמה הערות.

ראשית, כל הזמן מזכירים את מגדל העמק ואני רוצה לומר שיזמים יותר לא באים למגדל העמק משום שאין שטחים. שנית, אני מעולם לא הפרעתי ליזם לבוא לבית שאן, אלא להיפך, ואני מציע עזרתי למי שמבקש אותה. שלישית, הכל תלוי בליכוד המקומי של הישוב. כלומר, מועצת הפועלים והנהגת הישוב. אנחנו בזמנו הצגנו יעד שבו במגדל העמק תהיה תעשייה והצלחנו בזה.

באיזור שלנו מתגוררים שרים וחברי כנסת. יושבים פה חברי הכנסת גולדשמידט, דהן, וקנין, ואנוכי, ואני מציע שנשב פעם אחת ונדון בנושא בית שאן. אני מאמין שנוכל לעזור מתוך הבית הזה וגם בממשלה במידה ותרצו את השירות שלנו. אני לא כופה את עצמי על אף אחד. אני מודה לכם.

היו"ר אלי גולדשמידט:

חבר הכנסת גולדשמידט, תודה.

יאיר מעיין:

בעפולה יש דרישה מסוימת לעובדים במפעל מסוים ואנחנו מקווים שכל המקומות האלה יהיו לבית שאן. אנחנו ממקדים את הקורסים כך שיתאימו למפעלים שיתפתחו, ביניהם אתר התיירות שיפתח וכן הקמת אכסנית הנוער שהולכים לקדם. דוד ברוך באופן אישי הולך לעזור לטובת העניין הזה ולקדם את האכסניה. אותו דבר תקציבי סוכנות. למעשה, רוב התוכנית המימונית של האכסניה כבר סגורה. האכסניה היא מקום תעסוקה לשלוש מאות עובדים. פתיחת האכסניה תביא לבית שאן 400-500 מתאכסנים.

פיני קבלו:

אני שומעל על האכסניה כבר כמה שנים.

יאיר מעיין:

אתה שומע ואני מקים אותה. אנחנו מביאים כסף ובונים.

תמר גוז'נסקי:

האם בתוכניות שלכם יש תוכניות יחודיות לנשים ולבני ארבעים פלוס.

יאיר מעיין:

העניין הזה הוזכר בישיבה האחרונה. 60% מהמובטלים הן נשים והרבה מהמובטלים הם אנשים בני 40 פלוס. האכסניה היא בהחלט מקום לנשים. העבודות הן לאו דווקא מופלות בין גברים ונשים. עבודה במפעל הפלסטיק בהחלט יכולה להתאים לנשים. אנחנו מנסים לייצר את הקורסים כך שהם יתאימו לעובדים המבוגרים.

תמר גוז'נסקי:

לא הבנתי. כמה נשים וכמה עובדים בני ארבעים פלוס יקלטו?

יאיר מעיין:

מדובר פה על כמה מאות עובדים שיוכלו להיקלט.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני באמת מתרשם שבתקופת הגישור אתם עושים מאמצים, אבל זה לא טיפל השורש של בית שאן. אני לא שמעתי ממך אף מילה על איך ראדא יוצאת מהמצוקה שיש לה כיום ואך מוסר מעל כבלים האיום הפוטנציאלי לעוד שנתיים-שלוש? אני לא שמעתי ממך איזשהי אמירה לגבי הכנסת מפעלי הי-טק. עם כל הכבוד לאכסניה, אנחנו רוצים לצאת מהעניין שבעיירות הפיתוח תשתית מקומות העבודה תהיה מבוססת על שכר מינימום. זה לא הפתרון.

יאיר מעיין:

אני מסכים איתך בהחלט.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני לא בא לנסות להראות שאתם לא בסדר. עד היום אני לא עשיתי פוליטיקה בוועדה וחברי יעידו על כך. הדברים הם עניינים לחלוטין. אני רוצה לראות איך עוזרים לבית שאן ולא איך מוצאים ביקורת. באופקים היה משבר שדומה למשבר שקורה בבית שאן עכשיו ועקב המשבר הממשלה הקודמת הביאה בכוח את E.C.I. לתוך אופקים. זה לא מספיק צריך להביא לשם עוד. אל תביא להם עוד פעם שכר מינימום. שכר מינימום לא ישאיר את הצעירים בעיירה.

יאיר מעיין:

בכל ערי הפיתוח מפעלי הטקסטיל ילכו ויסגרו ובל נשלה את עצמנו. כל המפעלים שאנו עומדים לאשר בזמן הקרוב במרכז ההשקעות הם בהחלט מפעלי הי-טק. אתה נתת את אופקים כדוגמא וזוהי דוגמא מצוינת. מרכז ההשקעות השקיע באופקים ובחצי השנה האחרונה היא קיבלה למעלה מעשרה מפעלים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

מרכז ההשקעות יכול לקצר תהליכים ודוד ברוך יכול הרבה לעזור, אבל אם ראש הממשלה מחליט שבית שאן זה דבר חשוב אז הוא בפגישות שלו עם התעשיינים יכול לומר להם שהוא רוצה לשים את מפעל ההי-טק שהם מתכננים בבית שאן. לזה אני קורה גם טיפול נקודתי וגם מתן סדר עדיפות. מה שמעון פרס ואברהם שוחט עשו כדי שיהיה E.C.I. הם התקשרו לבעל החברה ולא נתנו לו מנוחה עד שהוא בא לשם.

יאיר מעיין:

קרה לנו כזה מקרה בדימונה עם מפעל מגנזיום דימונה. ראש הממשלה הרים טלפון והעניין סוכס. אם יהיה עוד מקרה של מפעל שתהיה בו אותה בעיה, אנחנו נערב את ראש הממשלה.

משרד התעשייה והמסחר נכנס לטיפול ממוקד בבית שאן, בלי קשר למרכז השקעות. זה אומר שיקום ושיפוץ איזור התעשייה הישן כדי לאפשר הכנסת מפעלים חדשים. בנוסף לכך, יש לנו קרן לעסקים קטנים.

יצחק וקנין:

לפי הדיבורים שלך אנחנו מגיעים לימות המשיח.

יאיר מעיין:

אני מזמין את הוועדה בעוד חצי שנה. אני מזמין אתכם גם עכשיו לישובי קו עימות שזוכים לטיפול שלנו ותשמעו מהם מה קורה. אנחנו מקבלים מכתבי תודה למרות שאנחנו לא מחכים להם. אנחנו עובדים כי זו העבודה שלנו.

במרכז לעסקים קטנים העמדנו סכום בלתי מוגבל לבית שאן. כל אדם בבית שאן שמעוניין היום להקים עסק קטן יקבל 75% הלוואה בערבות מדינה לטווח רחוק.

יצחק וקנין:

כל מי שרוצה להקים כיום עסק צריך להביא תוכניות וניירות. יש לנו במדינה הרבה בירוקרטיה. אני מבקש ממך להיות רציני.

יאיר מעיין:

בית שאן נכנסה לתוכנית "ישראל אלפיים". תוכנית "ישראל אלפיים" היא התוכנית שמחליפה את מה שקראו בעבר טיפול נקודתי. הסכומים של התוכנית עדיין לא נסגרו.

היו"ר אלי גולדשמידט:

כשזה יסגר תדווח לנו.

מר וייצמן, בבקשה.

יצחק וייצמן:

אנחנו יודעים בבירור שאם תעשיה היא לא כלכלית היא לא תישאר בבית שאן. לבית שאן כיום יש פוטנציאל אדיר והוא הפוטנציאל התיירותי וצריך לנצל אותו. אסור היה לפטר עובד אחד מהחפירות. שמעתי ממנו שאכן התקציב גדל ואני רוצה לומר שהתקציב לא גדל בשום פנים ואופן. התקציב הוקטן. אני שומע כאן דברים שאני לא יודע מהיכן הם באו. הוא אומר שהוא הולך לבנות לנו אכסניה, אני לא שמעתי על זה.

אני "ליכודניק" ואני רוצה לומר לך שהמשלה הזאת לא מטפלת בצרכים של עיירות הפיתוח. בסוף החודש בית שאן הולכת להיסגר בגלל תקציב בית שאן. הורידו לנו שליש מהתקציב. רוצים שאנחנו נממן 12 מיליון ואני שואל מאיפה? מחרתיים תתכנס ועדת הפנים ותדון באותן בעיות. צריך לטפל בצרכים של עיירות הפיתוח ובצרכים של בית שאן בפרט. תקציב משרד התיירות לבית שאן לפני שנתיים היה 20 מיליון שקל. היום הוא עומד על 10 מיליון, אז שלא יספרו לי סיפורים. שיגידו את האמת.

היו"ר אלי גולדשמידט:

מנכ"ל משרד התיירות, בבקשה.

דוד ליטבק:

משרד התיירות קיבל תקציב נתון. התקציב הנתון אמר ש-90% ממנו יועד על פי החלטות ממשלה, לא מהחודשיים האחרונים, 90% מתקציב הפיתוח שסך כל תקציב הפיתוח הוא 130 מיליון שקל. תקציב הפיתוח לפני שנתיים היה 250 מיליון שקל. היום הוא 130 מיליון שקל. לפני שנתיים 10% היה מחושק על ידי החלטות. היום מעל 90% מחושק. בית שאן בתכנון מקצועי של המשרד היתה צריכה להישאר עם שני מיליון שקל בשנת תקציב 97, לטיפול האתר ולהפיכתו לאתר תיירות.

כשאדם בא לאתר תיירות הוא מסתובב בו שלוש שעות. לא צריך לבנות לו אתר של שמונה שעות ולא של עשר. יש לזה פרמטרים מקצועיים. אני לא נוגע כרגע בדברים האחרים. אני חייב להיות אמיתי בקטע המקצועי. לבית שאן יש את השלוש שעות. צריך להסדיר את האתר לביקור. לא צריך להמשיך לחפור מבחינה תיירותית נטו, מקצועית. משרד ראש הממשלה וראש המועצה התערבו והשר קיבל החלטה להעלות לעשרה מיליון. זה הסיפור וזה אי ההבנה כאשר אחד אומר קיצצנו והשני אומר הוספנו.

יצחק ויצמן:

תקצו במקומות אחרים. למה בית שאן?

דוד ליטבק:

שיהיה ברור, משרד התיירות בעוד שנתיים יבוא וישפט על שנת 98 ועל שנת אלפיים. אין לתיירות שתי הזדמנויות יותר גדולות מאלה מבחינת משרד התיירות וזה הצ'רט שלנו, אני לא רוצה לזרות חול בעיניים. לזה אנחנו רוצים להתארגן.

היו"ר אלי גולדשמידט:

ידוע שסדרי העדיפויות של משרד התיירות הם: אילת, ירושלים, ים המלח והגליל. בית שאן לא בתוך סדר העדיפות הזה. יש עניין של החלטה שבה תהיה תפיסת עולם שאומרת: אנחנו היום לוקחים את בית שאן ועושים ממנה עיר שאנשים יבואו לנפוש בה, או לראות אותה כמוקד שאפשר ממנו לצאת לנופש. גם מבית שאן אפשר להגיע לכנרת. לא רק מטבריה ולא רק מקיבוצי האיזור. אפשר לעשות זאת אם משרד התיירות יראה בבית שאן בסדר העדיפויות שלו ולא רק כמקום שיש בו אתר ארכיאולוגי שפעם בשנה מביאים אליו את האופרה של בולגריה שזה דבר חשוב מאוד, אבל לא מספיק. צריך להחליט שבית שאן היא על המפה.

דוד ליטבק:

אדוני היושב ראש, אני רוצה להציג בפניך נתון. 3 מיליארד השקעות בצנרת, חלק לא נבדק, חלק לא מגיע לדיון פשוט בגלל שאין תקציב.

היו"ר אלי גולדשמידט:

בתוך התקציבים שיש לך אתה יכול להפנות יותר משאבים לאיזור בית שאן על חשבון איזורים אחרים. אני אומר לך את זה בצורה הברורה ביותר. אם בית שאן היא איזור שמחליטים לתת לו עדיפות, אז גם בתחום התיירות.

פיני קבלו:

אם משרד התיירות לא יקח בעל הון ויגיד לו: "אתה הולך להקים מלון בבית שאן ואני עומד מאחריך 5 שנים ראשונות וכן אכסנית נוער אותו דבר", לא תתחיל שם תיירות. אם לא תתחיל לתת לדבר הזה דחיפה לא יעזור כלום.

יצחק וקנין:

שמענו תוכניות גרנדיוזיות ואני מקווה שכל התוכניות שהוצגו בפנינו אכן ימומשו. בד בבד כשאתם הולכים לכל התוכניות האלו אל תשכחו שישנם מפעלים קיימים שגם הם מעוררים. אתם עלולים לשכוח אותם בדרך והם בינתיים יתמוטטו בשעה שאתם תקימו דברים חדשים. אני מקווה שאנחנו בוועדת הכלכלה נעשה עוד שלושה חודשים בדיקה ונראה באיזה מקום אנחנו עומדים לגבי בית שאן. צריך לעשות מעקב.

לתושבי המקום אני רוצה לומר שכדאי שאת הכביסה שלכם כדאי מאוד שתכבסו בבית. אם אתם רוצים לדחוף את המקום הזה עליכם להיות מלוכדים ומאוחדים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני רוצה לסכם את הדיון. ראש המועצה בתחילת הדברים לא נתן הרבה קרדיט לעבודת הוועדה ואולי בצדק מבחינתו. אני יודע רק דבר אחד שהדרך הציבורית שלנו היא להמשיך וללחוץ על המערכת הממשלתית שמופיעה בפנינו כל הזמן. מופיעים בפנינו מנכ"לים של משרדים ממשלתיים, מופיעים בפנינו שרים והתפקיד שלנו הוא להיות ה"דבר" הציבורי שלכם.

מר מעיין, אני לא רוצה לשפוט את העבודה. בסך הכל נראה שבאמת הוועדה הממשלתית מנסה לפתור את הבעיות האקוטיות שנמצאות בפתח. למשל, נושא ההכשרה המקצועית ונושא הגישור. אני מניח שאתם עושים את המאמץ הראוי. אני לא חושב שתפיסת העולם צריכה להיות: אנחנו מטפלים בבית שאן בטיפול שרואה מה יקרה בעוד שלוש-ארבע שנים. לא מה יקרה בעוד שנה או בעוד חצי שנה. אני חושב שהדרך שצריכה להיות היא בהעברת מפעלים מסוג אחר לבית שאן. זה מה שצריך לעשות. כשאני אומר מסוג אחר הכוונה היא שלא עוד מפעלי מזון.

צריך להכניס את בית שאן למפת התיירות בעדיפות הרבה יותר גבוהה, ביחוד לקראת שנת אלפיים שזאת שנת התיירות הגדולה.

אני מודה לכם. אנחנו נעמוד איתכם בקשר ונזמן דיון נוסף בעוד שלושה חודשים.

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:00.